

ROBOTNICZY CHÓR
„BARD”
WIELKOPOLSKIEGO PRZEDSIĘBIORSTWA
PRZEMYSŁU ZIEMNIACZANEGO
W LUBONIU

MONOGRAFIA

50-lecia

DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACYJNEJ
I ARTYSTYCZNEJ CHÓRU

*W serdecznych życzeniach
dla 50-lecia Dyrygenta Chóru „Bard”
p. Gracjana Tróla
dużo zdrowia radości z życia
i wiele Łask Bożych.
Eugeniusz Bzeczpaniś
Lubon, 1985. 08.27*

LUBOŃ, CZERWIEC 1985 ROK

Komitet Honorowy

Augustyniak Edward
Czerwieniec Stanisław
Krzeszczak Marian
Kudyński Edward
Mączyńska Barbara
Mielcarek Jan
Ryszewski Sylwester
Skrzypczak Teodor
Szenhofer Lesław
Świderski Kazimierz
Ziółkowska Wiesława
Zgrzeba Felicja

Komitet wykonawczy

Przewodniczący: Edmund Roszyk

Członkowie:

Józef Całujek, Józef Bielawski, Teresa Cieślik, Czesław Gelek,
Lidia Górecka, Jan Jakuboszczak, Tadeusz Linke, Barbara Łuka,
Melania Roszyk, Bolesław Roszyk, Antoni Ratajczak,
Grażyna Szczepańska-Garniec, Eugeniusz Szczepański,
Bronisław Szymkowiak, Zofia Tomaszewska.

Głębokim wzruszeniem napawa mnie fakt, że Robotniczy Chór „Bard” Wielkopolskiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Ziemniaczanego w Luboniu obchodzi w tym roku 50-tą rocznicę swego istnienia. Ten znaczący Jubileusz zespołu śpiewaczego przeżywam nie tylko jako dyrektor przedsiębiorstwa, ale przede wszystkim jako członek honorowy chóru, którą to godnością zaszczylił mnie Zarząd w dowód trwałej i jak sądzę wzajemnej przyjaźni.

Trudno dziś sobie wyobrazić nasze przedsiębiorstwo bez chóru „Bard”, bez jego udziału w naszych wewnątrzzakładowych imprezach. Stanowicie nie tylko czołową część przedsiębiorstwa, lecz najbardziej wartościowy zbiór członków załogi umiejących łączyć pracę zawodową z pracą społeczną.

Wielokrotnie przeżywałem wraz z Wami różne kłopoty a także cieszyłem się wszystkimi Waszymi osiągnięciami. Jestem pełen uznania dla tych osiągnięć, docenianych również przez terenowe organy administracji państwowej, które nadały chórowi wiele odznaczeń łącznie z nagrodą Trybuny Ludu w 1984 r. za kształtowanie socjalistycznych wartości kultury.

Cieszycie się ogromną popularnością i uznaniem wśród naszej społeczności zakładowej i miasta Lubonia. Niewiele jednak osób zdaje sobie sprawę z ogromu pracy, którą musieliście włożyć, aby osiągnąć taki wysoki poziom artystyczny. Wymagało to wielogodzinnej pracy podczas prób, po wyczerpującej pracy zawodowej i w domu, a ponadto wielu wyrzeczeń osobistych. Czynnikiem, który mobilizował Was do tak wyjątkowej pracy dla osiągnięcia poziomu bliskiego dobrem zespołom profesjonalnym było umiłowanie śpiewu i pasja propagowania „Pieśni polskiej”.

W dniu Waszego Jubileuszu życzę Wam, Drodzy Przyjaciele utrzymania nadal wysokiego poziomu artystycznego i dalszych sukcesów, oraz tej pasji śpiewania.

Serdecznie Was pozdrawiam śpiewaczym zawołaniem „Cześć Pieśni”

mgr Edward Kudyński
Dyrektor Naczelny
Wielkopolskiego Przedsiębiorstwa
Przemysłu Ziemniaczanego w Luboniu
członek Honorowy Chóru „Bard”

Luboń w czerwcu 1985 r.

Z okazji przypadającego w bieżącym roku 50-lecia działalności Waszego chóru wyrażam najwyższe uznanie za dotychczasową wieloletnią działalność na rzecz krzewienia robotniczej kultury w mieście Luboniu oraz środowisku poznańskim. Nie sposób wymienić ilości odbytych prób, a szczególnie zawsze rzetelnie przygotowanych i z sympatią przyjmowanych przez społeczeństwo występów estradowych. Nie było w historii 40-lecia PRL oraz 30-lecia istnienia naszego miasta znaczących uroczystości państwowych lub okolicznościowych w czasie których nie występowałby „BARD” z zawsze aktualnie nowo przygotowanym programem słowno-muzycznym i śpiewaczym.

Dziękując całemu zespołowi za 50-letni trud i zaangażowanie, szczególne wyrazy uznania kieruję do Zarządu Chóru za Jego prace inspirujące oraz wytrwałość i systematyczność w tej amatorskiej i społecznej działalności.

Na bardzo pozytywną ocenę zasługuje wspierające Waszą działalność Wielkopolskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego, które nie tylko z nazwy jest patronem lecz często materialnie i organizacyjnie pomaga „braci śpiewaczej — Bardu”, której zawsze naczelnym celem było, jest i będzie propagowanie polskiej pieśni — jako trwałej wartości kultury robotniczej i narodowej.

Dziękując raz jeszcze za dotychczasową 50-letnią pozytywną i twórczą działalność artystyczną, życzę wszystkim Paniom i Panom dalszej owocnej pracy zawodowej i społecznej, życzę jeszcze doskonalszych osiągnięć artystycznych i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym. Niech polska pieśń bardowska rozbrzmiewa przez następne dziesięciolecia łącząc przeszłość z teraźniejszością, ucząc i wzruszając nas i przyszłe pokolenia Socjalistycznej Ojczyzny — Polski Ludowej.

mgr Kazimierz Świdorski
Naczelnik Miasta Lubonia

Nasze 50-lecie działalności Robotniczego Chóru „Bard” zbiega się z trwającymi obchodami 40-lecia PRL — oraz z 30-leciem nadania naszemu Miastu praw miejskich — 80-lecia naszego mecenasa Wielkopolskiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Ziemiaczanego w Luboniu.

Ale dla społeczności śpiewaczej wyłania się wydarzenie o znaczeniu wewnętrznym i lokalnym, niezwykle miłym dla wszystkich, którzy razem z „Bardem” uroczyście pragną uczcić 50-lecie pracy artystycznej Robotniczego Chóru „Bard” W.P.P.Z. w Luboniu.

„Bard” całą swoją 50-cio letnią działalność pojmował jako wierną i żarliwą służbę pieśni polskiej.

Dzięki ofiarności i poświęceniu wywodzącym się z umiłowania potęgi pieśni, członkowie chóru zawsze dawali dowody ofiarności, nigdy nie zawodzili i nie zalamywali się, choć jak to w życiu bywa, musieli przeżyć gorzyc porażki, czy chwilowych niepowodzeń.

Dumni jesteśmy patrząc z perspektywy 50-ciu lat działalności organizacyjno-artystycznej, że czasu nie zmarnowaliśmy, bowiem w całej historii stanowiliśmy czółówkę chórów oddziału Wielkopolskiego Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Poznaniu.

Chór „Bard” stanowił i stanowi żywą reklamę podpoznańskiej miejscowości, robotniczego Lubonia, żywą reklamę W.P.P.Z. w Luboniu niemal na wszystkich krańcach Polski.

Szlachetna i dzisiaj przez nas wszystkich doceniana myśl powołania w 1935 roku do życia Koła Śpiewaczego „Bard”, wyłoniła się nie z przypadku, lecz z potrzeby i z tęsknoty do polskiej pieśni.

Toteż nieżyjącemu dziś założycielowi i pierwszemu prezesowi drh. Stanisławowi Skrzypczakowi ślemy tam, gdzie złożono Jego prochy z naszych przepelnionych pieśnią serc, podziękowanie z zapewnieniem, że tak jak pieśń rozbrzmiewała — rozbrzmiewać będzie.

Nasze serdeczne uznanie i podziękowanie składamy również wszystkim pracownikom i Dyrekcji W.P.P.Z. w Luboniu za pomoc i opiekę, pragniemy również kilka słów poświęcić długoletniemu a obecnie honorowemu dyrygentowi Feliksowi Zgrzebie i aktualnie kierownikowi artystycznemu mgr Jerzemu Brodniewiczowi i tym wszystkim śpiewakom amatorom, działaczom społecznym, Władzom Polityczno-Gospodarczym Miasta Lubonia, którzy swym zaangażowaniem i aktywną pracą przyczynili się do wspaniałych osiągnięć organizacyjno-artystycznych w 50-leciu naszej działalności.

— Komitet —
(Zarząd)

RODOWÓD

„Bard” nazwa prawie tak stara, jak stara jest pieśń. W czasach starożytnych u Celtów „BARDAMI” nazywano poetów i pieśniarzy układających i śpiewających wiersze ku czci władców lub opiewające ich chwalebne czyny.

„BARDOWIE” — opisywali w swych pieśniach historie, tradycje, genealogie jak również prawa religijne plemion.

W czasach nowożytnych nazwa „BARD” nabiera większego znaczenia, staje się ona synonimem poety — patrioty.

Poematy i pieśni „BARDÓW” zaszczerpiały w słuchaczach zamiłowanie do tradycji i ojczyzny.

Jesteśmy w pełni przekonani, że przez 50-letnią działalność Chór „BARD” jest konsekwentnym realizatorem i propagatorem chlubnych tradycji ówczesnych „BARDÓW”.

Nadanie nazwy „BARD” Robotniczemu Chórowi w Luboniu, na propozycję DRH. Mieczysława Barwickiego, przyjęto i zatwierdzono w dniu 21 lipca 1935 r. na zebraniu konstytucyjnym.

Z hołdem należnym dziś spieszym

Drogi i Kochany Bardzie

My zniesiem wszelaki trud

i siły doda Bardów ród

Niech pieśń twa szeroko płynie

A sława nigdy nie zginie

My będziemy sztandar twój nieść

W twoich szeregach z sercem śpiewamy

Pieśni cześć.

Z KART HISTORII

Wracając myślą w minione 50-lecie zatrzymujemy się na pierwszej stronie Kroniki Robotniczego Chóru „BARD”, zaprowadzonej przez pierwszego sekretarza Druha Witalisa Onderkę, w której czytamy, że w roku 1935 dnia 21 lipca z inicjatywy ówczesnego Sołtysa Gminy Luboń nieżyjącego już Druha Stanisława Skrzypczaka, zwołano Zebranie Organizacyjne w celu założenia Koła Śpiewaczego.

Pierwszy skład Zarządu był następujący:

prezes	— Stanisław Skrzypczak
sekretarz	— Witalis Onderka
skarbnik	— Maria Parobkiewiczówna
bibliotekarz	— Stanisław Siebert

Pierwsza lekcja teorii śpiewu, wykładana przez p. Kaczmarka z Żabikowa odbyła się przy udziale 20-tu członków, a pierwsza lekcja śpiewu pod Kierownictwem Druha Gracjana Króla odbyła się w dniu 2 września 1935 r.

Efekt pracy całego zespołu i jego kierownictwa został potwierdzony występem już we wrześniu tegoż roku na którym Chór wykonał:

Leć o pieśni leć sokołem	— F. Nowowiejskiego
Nie na darmo dziś mnie woła	— F. Nowowiejskiego
Ospały i gnuśny	— F. Nowowiejskiego

Rok 1936 to okres w którym umacnia się więź w zespole. Chór występuje w szeregu koncertach organizowanych z różnych okazji, a w Zawodach Okręgowych w Żabikowie zdobywa w konkurencjach:

Chórów mieszanych III Kat.	— I miejsce
Chórów żeńskich III Kat.	— I miejsce
Chórów męskich III Kat.	— I miejsce

Od tego roku notujemy również występy w Polskim Radio, co konsekwentnie realizowane jest w następnych latach.

Osiągnięcia te jednak nie pozwoliły członkom spocząć na laurach, dążono ciągle do nowych sukcesów. I tak z inicjatywy Druhów Stanisława Skrzypczaka i Gracjana Króla założono w 1937 r. Sekcję Muzyczną, w której batutę przejmuje nieżyjący już Druh Wituski. Po krótkim okresie Kierownikiem Artystycznym całego zespołu zostaje druh Gracjan Król.

W roku 1937 zespół liczy już 100 członków. Pierwszy raz „BARD” prezentuje publiczności w całej okazałości i oprawie muzycznej „STAROPOLSKIE DOŻYNKI”. Ponadto występuje dwukrotnie w Polskim Radio oraz wystawia operetkę p.t. „Słowik” i przedstawienie „Komornik Swatem”.

W roku 1938 Prezesem nadal jest Druh Stanisław Skrzypczak natomiast sekretarzem koła zostaje druh Sylwester Ryszewski, który po dziś dzień jest serdecznie związany z „BARDEM”.

W roku tym Chór daje koncert z przedstawieniem „ŁOBZOWIANIE”.

Dożynki wystawia zespół w Luboniu i w Puszczykowie oraz jak w latach ubiegłych koncertuje w Polskim Radio na fali ogólnopolskiej.

Koło Śpiewu „BARD” staje się poważnym zespołem ludzi kultury oddziałującym na środowisko, liczy już 110 członków czynnych i 41 członków wspierających. Pełna zapału praca wciąga do współpracy nie tylko miejscowych. I tak w 1938 r. nadano Druhowi Mieczysławowi Barwickiemu tytuł honorowego członka Koła Śpiewu „BARD” w nagrodę za wielkie oddanie dla zespołu oraz za to, że nie kto inny jak Druh M. Barwicki zaproponował nadanie nazwy „BARD” chórowi.

W 1939 r. Prezesem zostaje Druh Zdzisław Robiński. W Zawodach Okręgowych w czerwcu chór mieszany zajmuje w II-giej Kategorii Mistrzostwo, a zespoły męski i żeński w III-ciej Kategorii I-sze miejsce.

Dnia 6 sierpnia 1939 r. „BARD” wystawia, jak się później okazało ostatni pokaz Staropolskich Dożynek, które kończy nieświadomy tego co ma nastąpić Piesnią „Słońce coraz niżej wkrótce wieczór już zawita”.

Istotnie zawitał nie tylko wieczór, ale ponura ciemna noc szaleńczej wojny hitlerowskiej. Tragiczne chwile okupacji w nieludzki sposób rozdarły to wielkie ognisko kultury naszego terenu i uniemożliwiły dalsze kontynuowanie tego wielce cenionego przez ludzi postępowych dzieła. Pięcioletnia okupacja w Polsce przysporzyła morza cierpień nie tylko naszemu narodowi, ale jest najstraszliwszym ostrzeżeniem jakiego kiedykolwiek udzielono ludzkości.

Ginie majątek Koła zdobyty ciężką pracą, pozostaje tylko niewielka jego część dzięki ofiarności członków Stanisława Skrzypczaka, Feliksa Zgrzeby, Ratajczaków, Sylwestra Ryszewskiego, Lucji Matuszczak.

Z szeregów zespołu zginęli Tadeusz Nowacki, Leon Bajer, i inni walczący o dobrą sprawę. W tej wieloletniej walce zakończonej pełnym tryumfem, naród poniósł olbrzymie straty. Na zgłiszczach zranionej lecz zwycięskiej Polski podjęliśmy trud przywrócenia działalności chóru.

Spragnieni wolności i polskiej pieśni wступujemy w szeregi naszego Koła, które prowadzone jest przez pierwszy w wolnej Ojczyźnie Zarząd w skład którego wchodzi:

Prezes	— Zdzisław Robiński
Sekretarz	— Wanda Szajbówna
Skarbnik	— Urszula Andrzejewska

Kierownictwo Artystyczne od pierwszych dni po wyzwoleniu podejmuje wychowanie chóru druh Feliks Zgrzeba, który batutę utrzymuje przez pełne 35 lat. Za jego całkowite oddanie się pracy z Zespołem oraz zagadnieniom artystycznym zyskuje uznanie nie tylko wśród braci śpiewaków, lecz również u władz polityczno-administracyjnych, wyrazem czego są nadane mu wysokie wyróżnienia i odznaczenia państwowe.

Ukierunkowaniem pracy tego okresu w zespole jest nie tylko śpiew. Pragniemy aby nasza młodzież poznając ideały w imię których ginęli najlepsi synowie naszego narodu, przyswajała je sobie, toteż w pracy zwracamy szczególnie uwagę na umacnianie w młodzieży szacunku do tradycji kulturalnych i rewolucyjnych.

Rok 1947 upamiętniony jest uroczystością wręczenia nam sztandaru. Od tej chwili przeżywamy prawdziwy „renesans” w naszej pracy. Występujemy niemal we wszystkich Świętach Pieśni. Utrzymujemy również tradycje w wystawianiu DOŻYNEK i łączności z Polskim Radiem.

Pękają granice województwa poznańskiego, występujemy na Festiwalu w Częstochowie. Występ uwieńczony został zdobyciem nagrody w postaci 100 tomowej biblioteki. Podbijamy również występami serca warszawiaków, którzy odwzajemniają się miłymi artykułami w prasie warszawskiej z tyt. „Wielkopolska to kraina Pieśni”, Poznańskie chóry na Festiwalu i wiele wiele innych.

Renesans ten trwa do roku 1950, bowiem lata 1951—1959 to okres systematycznych i upartych niepowodzeń, mimo zajmowanych pierwszych miejsc we współzawodnictwach. Złożyło się na to wiele przyczyn. Jedną z nich to pechowy układ; że wielu członków chóru męskiego jest z jednego rocznika i ich gremialne odejście w szeregi Ludowego Wojska Polskiego poważnie osłabia drużynę. Również organizacyjnie praca w chórze zaczęła niedomagać czego główną przyczyną były częste zmiany Zarządu, próbowano bowiem przekazywać kierowanie zespołem ludziom młodym przy równoczesnym pozostawianiu ich samym sobie. Urodzaju z takiego siewu nie można się było spodziewać.

Z garstką, bo zaledwie z 18-ma członkami czynnymi wchodzimy prawie zrezygnowani w rok 1960 — rok srebrnego jubileuszu koła.

Po raz kolejny z rzędu ukonstytuowano skład bardzo młodego zarządu z prezesem Druhem Tadeuszem Kabatem na czele. Jak się później okazało, zgodnie z przysłowiem „koniec wieńczy dzieło”, był to początek okresu, który Kronika nazywa odnową życia śpiewaczego w naszym chórze.

22-go stycznia 1961 r. następuje zdarzenie, które ma ogromne znaczenie dla dalszej pracy zespołu, mianowicie następuje połączenie się 2-ch chórów — „Bardu” i Robotniczego Chóru „Harfa” w jeden potężny, jak później wykazują karty kroniki, chór który zaczął działać pod mecenatem Zakładów Przemysłu Ziemiaczanego w Luboniu. Dzięki przychylności Dyrekcji Zakładów, przedstawicieli organizacji polityczno-społecznych oraz porozumieniu działaczy obu zespołów: Edmunda Roszyka, Tadeusza Kabata, Czesława Gelka i Eugeniusza Szczepańskiego mogło mieć miejsce to historyczne zdarzenie. Rok ten to wspaniała karta historii pracy artystyczno-organizacyjnej.

Koncertujemy 55 razy łącznie z Orkiestrą „TON” kierowaną przez Kolegów Rożka i Koteckiego.

Rok 1962 — prócz występów miejscowych, występy nasze podziwiają znów warszawiacy. Śpiewamy w Sali Kongresowej w Pałacu Kultury i Nauki, a występy rozgłoszone przez Głos Pracy pozostawiły trwałe i miłe wspomnienia.

Do roku 1965 Kierownictwo organizacyjne spoczywa w rękach Druha Tadeusza Kabata, który swoim przykładowym kierowaniem postawił chór na najwyższy poziom organizacyjny. W tym okresie występujemy w Gnieźnie, Zielonej Górze, Kargowej, koncertujemy ramię przy ramieniu z zespołami „Wielkopolska” i Kurczewskiego w Poznaniu, dajemy specjalny koncert w Ministerstwie Przemysłu Spożywczego i Skupu w Warszawie, a w finale II-go Wielkopolskiego Festiwalu zostajemy nagrodzeni i wyróżnieni.

W roku 1965 obchodziliśmy uroczystości 30-lecia istnienia chóru, na których otrzymujemy od Prezydium Miejskiej Rady Narodowej „Dyplom Honorowy” za wybitne zasługi w pracy kulturalnej i społecznej na terenie miasta robotniczego Lubonia.

W dniach 24—29 lipca bierzemy udział w koncertach zorganizowanych przez Zarząd Główny Związków Zawodowych p.t. Spożywcy i Cukrownicy Nadodrzańskim Grodom.

Głos Pracy komentując to wydarzenie pisał „Nie ustępował 80-cio osobowemu Lajkonikowi 100-tu osobowy Robotniczy Chór „BARD” z Lubonia, który zachwycał swoim pięknym repertuarem.

Koncertujemy w Międzychodzie, Dębnie i Szczecinie, gdzie naszego koncertu słucha 20 tys. publiczności.

Autor artykułu w Głosie Pracy pisze: „byłem zaskoczony powodzeniem koncertu w Szczecinie. Oglądało go 20 tys. osób, w mieście w którym nikt nie może narzekać na brak atrakcji”.

Rok 1966 przynosi zmianę na stanowisku prezesa, którym zostaje Edmund Roszyk. Znany z wielkiego poświęcenia Druh Roszyk spełnia swoją funkcję z oddaniem do dnia dzisiejszego. Poziom organizacyjny i artystyczny utrzymuje się w dalszym ciągu na wysokim poziomie. Bierzymy udział w obchodach 1000-lecia Państwa Polskiego. W roku tym w uznaniu naszej aktywnej pracy Zarząd Okręgu Związku Zawodowego przyznaje dla Zespołu wczasy wędrowne statkiem po Wiśle, które umożliwiły nam nie tylko koncertować ale i zwiedzić takie grody nadwiślańskie jak: Płock, Włocławek, Ciechocinek, Toruń, Bydgoszcz, Fordon, Grudziądz, Malbork, Elbląg, Gdańsk. Sopot, Gdynie i Oliwę. Radosny ten rok zakończyliśmy bolesną stratą naszego założyciela, długoletniego prezesa i działacza Druha St. Skrzypczaka, który 20 grudnia tegoż roku zakończył swój pracowity żywot.

CZĘŚ JEGO PAMIĘCI.

Lata 1967—1969 obfitują raczej w skromniejsze wyczyny naszego zespołu i kryją w sobie pewien niepokój. Jest to oczywiście, że po szeregu latów pełnego dynamicznego rozkwitu i niestrudzonej pracy następuje chwila rozprężenia i odpoczynku. Jednak nasze 35-letnie doświadczenie zobowiązuje nas przed społeczeństwem, władzami i samym sobą uczynić wszystko by działalność tego największego w mieście Luboniu zespołu kulturalnego wykazała tendencje rozwojowe dla dobra społeczeństwa i nas samych.

Rok 1970 jako jubileuszowy zapisany jest ponownie złotymi zgłoskami w naszej działalności organizacyjno-artystycznej, bo pieśń zasłania wszystko — bo ona jak uczucie raduje i pociąga do wielkich czynów. W efekcie powyższych założeń w roku

tym zespołowi koncertuje 13-to krotnie w takich miejscowościach jak: Bydgoszcz, Ciechocinek, Piła, Szamotuły, Poznań, Żnin.

W uroczystościach jubileuszowych naszego chóru bierze udział po raz pierwszy młodzieżowy zespół pieśni i tańca „Orzeł Biały” z RFN pod kierownictwem Druha Gracjana Króla, który przybył do Lubonia dzięki przychylności władz Miejskiej Rady Narodowej i staronom członków czynnych naszego koła.

W dniu 29 czerwca 1980 r. w godzinach porannych po uroczystym powitaniu, kolorowy pochód udaje się do Obozu Karnego w Żabikowie, gdzie na miejscu straceń pod pomnikiem „NIGDY WIĘCEJ WOJNY” młodzież Polonii z Białego Orła i przedstawiciele Robotniczego Chóru „BARD” złożyli wieńce i kwiaty oraz dali koncert na cześć poległych w II-giej Wojnie Światowej. Dalszy ciąg uroczystości to doniosły i niecodzienny akt nadania zespołowi przez Zarząd Główny Zjednoczenia Polskich Zespołów Śpiewaczych i Instrumentalnych za działalność społeczną, organizacyjną i artystyczną w amatorskim ruchu muzycznym Odznaki Honorowej stopnia II-go.

Po uroczystościach w Luboniu wspólnie z Orłem Białym udajemy się z koncertami do Bydgoszczy, Ciechocinka i Żnina, gdzie koncerty nagrywane są przez Polskie Radio i Telewizję.

Tradycyjnie przedstawiamy widowisko dożynkowe dla społeczeństwa miasta Lubonia zawsze owacyjnie oklaskiwane.

Nieustępliwi w działalności podążamy przez lata 1971—74 pod kierownictwem niezmordowanego Druha Feliksa Zgrzeby i prezesa Druha Edmunda Roszyka, kontynuując to cośmy umiłowali — Polską Pieśń.

W tym okresie koncertujemy na wielu świątach pieśni utrzymując czołową pozycję w Okręgu II-gim Chórów Wielkopolskich.

Działalność nasza to wspaniały dorobek kulturalny oceniony pozytywnie nie tylko przez społeczeństwo Lubonia ale również ciesząc się pełnym uznaniem władz politycznych i społecznych regionu wielkopolskiego.

Dowodem tego są nagrody i wyróżnienia. Wyróżnieniem jest również uczestnictwo Robotniczego Chóru Bard w Centralnych Dożynkach Jubileuszowych, które w 30-tą rocznicę PRL odbyły się w Poznaniu, oraz fakt, że zostajemy laureatami Nagrody Zbiorowej Województwa Poznańskiego i Miasta Poznania — za wybitne osiągnięcia w upowszechnianiu kultury (1975 r.).

Rok 1975 to również jubileusz 40-to lecia naszego zespołu — lata 1975—1980 to dalszy wzrost zaangażowania zespołu w pracy artystycznej utrzymujący wysoki poziom repertuarowy, koncertujemy na Centralnych Dożynkach w Płocku, oraz dla gości zagranicznych reprezentujących Komisję RWPG krajów Bułgarii, Czechosłowacji, NRD, Rumunii, ZSRR a później dając koncert przed delegacją amerykańską (1979 r.).

W całej naszej półwiecznej działalności silnie związani jesteśmy z naszym miastem Luboń i naszym patronackim Zakładem, którym z okazji nadania wysokich odznaczeń państwowych — przedstawiamy Koncerty Galowe we własnym wykonaniu łącząc repertuar pieśni z piękną poezją i prozą, a słuchaczami tych koncertów byli m. in. wysokie osobistości władz centralnych PRL i lokalnych.

W tej wspaniałej twórczości i nieustrudzonej pracy wступujemy w rok 1980, który podsumowując nasze 45-lecie działalności, za które Chór nasz otrzymuje Złotą Odznakę P.Z.CH.i.O., oraz wiele listów i dyplomów uznających naszą wytrwałą w środowisku robotniczym działalność.

W roku tym zarząd Chóru nadaje dyrygentowi Feliksowi Zgrzebnie za 45-letnią pracę tytuł Honorowego Dyrygenta Zespołu, a dalsze kierownictwo artystyczne podejmuje dotychczasowy konsultant mgr Jerzy Brodniewicz.

Kolejne lata — to okres pełen napięć i niepokojów, tragedii i pytań — wierzymy jednak głęboko, że w miarę ludzkiej i polskiej mądrości, trzeźwego wyważenia racji pokoju i rozwagi, tego okresu nie marnujemy, bowiem wytrwale kontynuujemy naszą pracę, która prowadzi nas na drogę ku jasnej i spokojnej przyszłości.

Odnowa życia polityczno-gospodarczego w Polsce, również zmiana kierownika artystycznego zespołu wpłynęła na zmianę naszego repertuaru, który staje się z roku na rok bardziej ambitny i stanowi podstawę nowego programu koncertów przedstawianych z okazji:

30-lecia nadania miastu Luboń praw miejskich

40-lecia PRL

80-lecia Patronackiego Zakładu — WPPZ w Luboniu

oraz wielu ninych, jak np.:

Poznańskie Spotkania Chóralne, na których uzyskaliśmy wysoką recenzję za przedstawiony program.

Nasze koncerty i wysoki poziom artystyczny były powodem zaproszenia naszego Zespołu do zbiorowych chórów wykonujących utwory na uroczystości związanej z bytnością Papieża w Poznaniu.

Koncertujemy również z okazji pobytu w zakładzie patronackim WPPZ — delegacji przemysłu spożywczego z Austrii.

W roku 1984 otrzymujemy nagrodę zbiorową „Trybuny Ludu” za osiągnięcia w krzewieniu i upowszechnianiu socjalistycznych wartości kultury w ciągu 50-ciu lat działalności i za zaangażowanie w środowisku robotniczym.

Zgodnie z upływem wskazówek czasu następuje rok 1985 — rok 50-lecia naszej ciągłej i praktycznie nieprzerwanej pracy dla polskiej pieśni, rok Złotego Jubileuszu — w którym dnia 9 marca 1985 roku odprowadziliśmy na miejsce wiecznego spoczynku nieprzeciętnej miary Honorowego Dyrygenta Feliksa Zgrzebę, który za swoją pracę został odznaczony wieloma odznaczeniami państwowymi i regionalnymi z Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski włącznie.

50-cio letni okres nie zamyka działalności Robotniczego Chóru „Bard” przy WPPZ w Luboniu, ponieważ zarejestrowane lata w trzech tomach kroniki, wprowadzają nas w nowy etap życia. Wstępujemy w nie bardziej doświadczeni i odporni na przeciwności losu.

Przebyte 50 lat daje nam możliwości startu z tego fundamentu do następnych osiągnięć.

Toteż za opiekę i pomoc wyrażającą się w różnych formach składamy serdeczne śpiewacze podziękowania:

- Załodze i Dyrekcji Wielkopolskiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Ziemiaczanego w Luboniu
- Urzędowi Miejskiemu w Luboniu
- Komitetowi Miejskiemu PZPR — w Luboniu
- Robotniczemu Stowarzyszeniu Twórców Kultury w Poznaniu
- Dyrygentowi

i wszystkim członkom Chóru, bowiem ciągły kontakt z ludzką zbiorowością, to elementarne obowiązki twórców kultury do których należymy, te zmagania się z falami jakie przepływają przez nasze życie wzbogaca nasze „dziś” i staną się źródłem owocującym przyszłymi wspólnymi owocami, albowiem

„Dni i noce z nami biegną
a my z nimi ku przodowi.
W trudzie tworząc piękno
piękno, które znów służy
Trudowi”

(K. I. Gałczyński)

Chór w roku jubileuszowym

Soprany

Górecka Lidia, Matuszak Bożena, Nowicka Janina, Nowacka Halina, Roszyk Melania, Szczepańska-Garniec Grażyna, Szymkowiak Irena, Schmidt Lidia, Tomaszewska Zofia.

Alty

Bielawska Janina, Baum Maria, Cieślik Teresa, Górecka Cecylia, Grześkowiak Alicja, Jakuboszczak Bożena, Łuka Barbara, Piechowiak Maria.

Tenory

Całujek Józef, Gelek Czesław, Grześkowiak Alojzy, Linka Tadeusz, Roszyk Bolesław, Szalek Janusz, Szymkowiak Bronisław, Schmidt Zbigniew, Trąbka Wacław.

Basy

Bielawski Józef, Jakuboszczak Jan, Łukaszewicz Łukasz, Mączkowski Wojciech, Roszyk Edmund, Ratajczak Antoni, Semkło Grzegorz, Szczepański Eugeniusz.

Dyrygent: mgr Jerzy Brodniewicz
Prezes: Edmund Roszyk



WYBRANE KONCERTY

Robotniczego Chóru „Bard” w 50-lecie istnienia

Lp.	Rok	Miejsce koncertu	Koncert z okazji	Nagroda
1.	1936	Żabikowo	Zawody Okręgowe — Chór mieszany Chór żeński Chór męski	III kat. I miejsce III kat. I miejsce III kat. I miejsce
2.	1936	Poznań	Występ w Polskim Radio — program lokalny	
3.	1937	Luboń	Staropolskie dożynki, które przedstawiano do roku 1939	
4.		Poznań	Występ w Polskim Radio — program lokalny	
5.		Luboń	Przedstawienie p.t. „Komornik Swatem”	
6.	1938	Luboń	Zawody Okręgowe — Chór mieszany Chór żeński Chór męski	II kat. I miejsce III kat. I miejsce III kat. I miejsce
7.	1939		Zawody Okręgowe — Chór mieszany Chór żeński Chór męski	II kat. I miejsce III kat. I miejsce III kat. I miejsce
8.	1945	Żabikowo	Zawody śpiewacze — Chór mieszany	II kat. I miejsce
9.	1946	Lasek	Zjazd Okręgowy (18 chórów) Chór mieszany	III kat. VIII miejsce
10.		Świebodzin	Zjazd Chórów Ziemi Lubuskiej (29.10.1946 r.)	
11.	1947	Luboń	Poświęcenie sztandaru	
12.		Stęszew	Zjazd Okręgowy — Chór mieszany	III kat. III miejsce i prawo wejścia do II kat.
13.	1948	Puszczy- kowo	Zjazd Okręgowy — Chór mieszany	I miejsce II kat.
14.		Często- chowa	Wystawa rolnicza	II nagroda
15.		Poznań	Występ w Polskim Radio — program lokalny	
16.	1949	Poznań	I i II Eliminacja na festiwal do Warszawy	
17.		Warszawa	Festiwal w Warszawie — sala Polonii	
18.		Swarzędz	Zjazd Okręgu — Chór mieszany	II kat. I miejsce
19.	1950	Poznań	11.5.1950 r. Koncert z okazji Targów Pozn.	
20.		Żabikowo	Zawody Okręgowe — Chór mieszany	II kat. II miejsce
21.	1951	Poznań	Festiwal Muzyki Polskiej Okręgu II	
22.		Swarzędz		
23.		Rogalin		
24.		Kobyłe Pole		

1	2	3	Koncert z okazji	5
25.		Poznań	18.VII. Występ w radio i 29.VIII.	
26.				
27.		Dopiewo	z okazji rocznicy Rewolucji Październikowej	
28.	1952	Konarzewo	Zlot Młodych Bojowników	
29.		Skórzewo	Zawody Okręgowe	II kat. I miejsce
30.	1953	Poznań	Wyzwolenie Poznania	
31.		Luboń	Zawody Okręgowe — Chór mieszany	II kat. I miejsce
32.		Poznań	Pow. Rada Narodowa z okazji PKWN	
33.	1954	Poznań	Z okazji rocznicy Zjazdu PZPR	
34.		Swarzędz	Zjazd Okręgowy — Chór mieszany	II kat. I miejsce
35.		Luboń	Chór męski Dwa koncerty dla mieszkańców Lubonia	III kat. I miejsce
36.	1955	Luboń	II Zjazd ZMP	
37.		Poznań	Festiwal Muzyki Polskiej Okręg.	
38.		Poznań	Zawody Okręgowe — Chór mieszany	III miejsce
39.	1956	Dopiewo	Zawody Okręgowe — Chór mieszany	II kat. II miejsce
40.		Luboń	Z okazji rocznicy PKWN	
41.		Luboń	Dożynki i kontynuacja w dalszych latach	
42.	1957	Tarnowo Podgórne	Zawody Okręgowe — Chór mieszany	II kat. II miejsce
43.	1960	Włocławek	Spartakiada Związków Zawod. Spoż. i Cukrown.	
44.	1961	Kutno Chodzież Kościan	Spartakiada „Sparty”	
45.	1962	Bydgoszcz Warszawa	V Kongres Związków Zawodowych Spoż. i Cukrown. w Warszawie — Sala Kongresowa	
46.	1962	Gniezno	Spartakiada Zw. Zaw. Spoż. i Cukr.	
47.		Poznań	Wojewódzki Zjazd Działkowców	
48.	1963	Zielona Góra	Koncert z udziałem red. Strugarka	
49.		Leszno	20-lecie Wojska Polskiego z udziałem red. Strugarka	
50.		Poznań	Zjazd Przewodników Pracy i Nauki	
51.	1964	Warszawa	Ministerstwo Przemysłu Spoż. i Skupu z okazji 22 lipca	
52.		Zary	Spartakiada Związków Zaw. Spoż. i Cukrown.	
53.	1965	Pobiedziska	XX-lecie PRL	

54.		Międzychód Dębno Siekierki Chojny Szczecin	Spożywcy i Cukrownicy Nadodrzańskim Grodom
55.		Poznań	Dla uczestników Międzynarodowego Kongresu Związków Zawodowych
56.	1966	Stęszew	Międzynarodowy Dzień Kobiet
57.		Szamotuły	15-lecie Głosu Pracy
58.		Poznań Witaszyce Kalisz	Tysiąclecie Państwa Polskiego
59.	1967	Sroda	700-lecie miasta
60.	1968	Poznań	Festiwal Piosenki Żołnierskiej
61.	1970	Bydgoszcz Znin Ciechocinek	Koncert z Zespołem „Orzeł Biały” z RFN
62.		Piła	25-lecie Zakładów Przem. Ziemn.
63.	1971	Pleszew	Przegląd zespołów Zw. Zaw. Przem. Spożywczego
64.	1974	Poznań	Centralne Dożynki
65.	1975	Wrocław	„Konfrontacje 75” Zw. Zawod. Prac. Przem. Spoż.
66.	1976	Płock	Centralne Dożynki
67.	1977	Luboń	60-rocznica Rewolucji Październikowej z udziałem Ministra Przem. Spożywczego ZSRR
68.	1978	Luboń	Koncert dla przemysłowców amerykańskich
69.	1980	Luboń	Z okazji otrzymania Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski dla miasta Lubonia
70.	1984	Luboń Poznań	Koncert dla delegacji przemysłowców austriackich Cantiorum — Civitas Posnaniensis

Łącznie wszystkich koncertów około 300
Publiczności oglądało nas około 1.900.000 osób

